

BARVNO UPRAVLJANJE

splošno – II. del

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

ICC PROFILI

ICC profil

- ICC podpira razvoj specifikacij za standardne barvne profile (ICC profili)
- V PDF formatu so dostopni na spletu: www.color.org
- Trenutna verzija Specifikacije ICC profilov je 4.0 (ICC.1:2001-12)

Temelji današnjih ICC profilov

Različni formati profilov so obstajali okrog l. 1990:

- Kodak (Precision Transforms)
- Apple (ColorSync)
- EFI (EFI Color)
- Adobe (PostScript CSA/CRD, PDF CalRGB)

Današnje specifikacije ICC profilov so osnovane na formatu profila Apple ColorSync.

ICC Profili

Profili so samostojne datoteke (*.icc / *.icm / *.pf)

Vsebujejo oznake (tag):

- Barvni prostor naprave!
The Devices Color Space
- Vmesni barvni prostor pri pretvorbah!
Profile Connection Space (PCS)
- Opis barvnih razlik med idealnimi in realnimi barvami naprave.
- Informacije o barvnih separacijah (UCR, GCR, ...).
- Generiranje črne barvne separacije (K.)

ICC profil

- ICC profil vsebuje transformacije od naprave do PCS
- Profilov je veliko vrst. ICC je definirala 7 vrst profilov:
  - *profil vhodne naprave (optični čitalec, digitalna kamera ...)*
  - *profil monitorja (CRTs, LCDs ...)*
  - *profil izhodne naprave (tiskalniki ...)*
  - *vezni profil device link profil (dedicated device-to-device) –*
  - *profil (konverzije) barvnega prostora (sRGB, CIE XYZ, L*a*b*, etc.)*
  - *abstraktni profil - abstract (effects, PCS-to-PCS, etc.)*
  - *profil poimenovanih barv Profil Named Colour (Pantone®, Truematch®, etc.)*

Kaj je ICC profil?

Profil je opis naprave v barvni reprodukciji:

- input profile anlogne barve v digitalne podatke
- output profile digitalni podatki v analogne barve
- source profile kjer nastane barva (zajem inf. o barvi)
- destination profile ciljni barvni prostor pri pretvorbi – izhodna naprava
- simulation profile naprava, ki jo simuliramo (tisk. stroj)
- .....

ICC profil

Kaj je profil?

Kakšna je njegova struktura?

Možnosti sta dve:

- matrični model (linearizacijske krivulje in matrične vrednosti)
- LUT - look up table (večdimenzoionalna razporeditev)

Razlaga look up tabele – kot numerični naslov.

Številka ključa sobe v hotelu 235 pove:

- 2 - nadstropje
- 30 – hodnik desno
- 5 – soba (235)

(številka pove lokacijo, kjer dobiš informacijo)

To je primer 3-dimenzionalne LUT – 3 številke.

Podobno 4-dimenzionalna – 4 številke.

Primer: imamo LAB CMYK LUT, imam 3 številke , ki predstavljajo vrednosti L, a in b. Ko prispem do "sobe", najdem vrednosti za C, M, Y in K.

ICC profile si lahko predstavljamo kot LUT tabele, ki omogočajo primerjavo med ciljno in kreirano barvo.

Omogočajo transformacijo barvnih vrednosti iz ali do naprave in PCS.

R	G	B
255	255	255
255	255	240
...	...	...
0	0	20
0	0	0

L	a	b
100	0	0
99	-2	7
...	...	...
1	2	-9
.18	0	0

www.tasi.ac.uk

ICC profili vhodnih naprav – optični čitalec

Profil optičnega čitalca je izdelan na podlagi dveh možnosti:

- matrični model
- LUT - look up table

Večina profilov optičnih čitalcev je narejena na podlagi LUT.

Srce profila je 3D LUT tabela.

V LUT je zapisana transformacija med vhodnimi RGB podatki optičnega čitalca v L, a, b vrednosti. To je zapis originalnih RGB vrednosti neodvisen od naprave.

ICC profil izhodnih naprav - monitor

Profil monitorja je izdelan na podlagi dveh možnosti:

- matrični model
- LUT - look up table

Večina se uporablja matrični model.

Izhodišče predstavljajo "naprave" R, G in B, to so digitalni podatki 3 kanalov (izvornih fosfornih kristalov). To izvajamo s pomočjo gradacijske krivulje – pri monitorju gama vrednost, za vsakega od kanalov: R, G in B.

Izvesti moramo "deformacijo" R, G in B tako, da dosežemo uporabno linearno zvezo, zato uporabimo matriko.

Dobimo osnovne vrednosti R, G in B jih pomnožimo z triobmočno matriko, ki je osnovana na kristalih fosforja monitorja in dobimo za barve - zapis neodvisen od naprave X, Y in Z. Ta zapis lahko CMM tudi invertira

Plaisted, P., Color Management Day, Part 2: How to Create ICC Profiles, Seybold San Francisco/Publishing 1998, Special Interest Day

ICC profil izhodnih naprav – profil tiskalnika

So najkompleksnejši med vsemi.

Osnovani so na LUT tabelah.

Srce profila je 3D LUT tabela.

Ustvari se pretvorba iz Lab prostora v CMYK.

Imamo krivulje na obeh straneh – lahko jih deformiramo. "Popačenje" krivulj je npr. zelo uporabno pri omejitvi količine črnila:

- v kolikor vidimo, da lahko nad A 95 % uporabimo solid black – lahko črnilo omejimo na 95 %.
- če je min. prenos pike 3 %, lahko vse kar je pod 3 % "prestavimo" na 0%

v Lab prostoru lahko s pomočjo krivulje spreminjamo:

a, b os – nasičenje in barvni ton

L os – kontrast, svetlost

ICC profil izhodnih naprav – profil tiskalnika - PT

Profil tiskalnika je dvosmeren in sicer iz:

- CMYK v od naprave neodvisen opis ali
- od naprave neodvisnega opisa v CMYK

Tako lahko profil tiskalnika uporabimo kot:

- vhodni profil (source) - proof
- izhodni profil (destination)

PT vsebuje 6 tag-ov, 3 za vsako smer. 3 tags podpirajo različne upodobitvene modele. 4. upodobitveni model pa je podprt znotraj CMM.

Plaisted, P., Color Management Day, Part 2: How to Create ICC Profiles, Seybold San Francisco/Publishing 1998, Special Interest Day

ICC profil izhodnih naprav – profil tiskalnika - PT

Tudi profil monitorja je lahko dvosmeren.

Enosmerni profil se uporablja pri:

- optičnih čitalcih in
- CCD kamerah

Za izvedbo profilov optičnega čitalca se lahko uporabi linearna interpolacija za profil tiskalnika pa ne!

Večina ljudi uporablja kompleksen, spektralni Neugebauerjev model.

ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

Zaporedje ne glede na vrsto naprave:

- Izbira ciljnih vrednosti
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
- upodabljanje/zajemanje znanih referenčnih podatkov
- primerjava upodobljenih/zajetih podatkov z dejansko referenco

ICC profili vhodnih naprav

Vhodni profil se izvede za vse naprave, ki izvedejo digitalizacijo originala.

Karakterizacija naprave se izvede z "zajetjem" testne, barvne tablice (test target), ki zajema barvna polja s standardiziranimi barvnimi vrednostmi imajo znane vrednosti, ki so vsebovane v pridruženi datoteki tablice.

Najprej se zajame testna tablica nato pa se vrednosti vsakega barvnega polja primerjajo z ustreznimi zapisanimi vrednostmi znotraj podatkovne datoteke.

Tako se kreira seznam "razlik", na podlagi katerih se izvede prilagajanje barvnih vrednosti.

Več polj, kot zajema tarča – natančnejše bo sistem deloval.

www.tasi.ac.uk

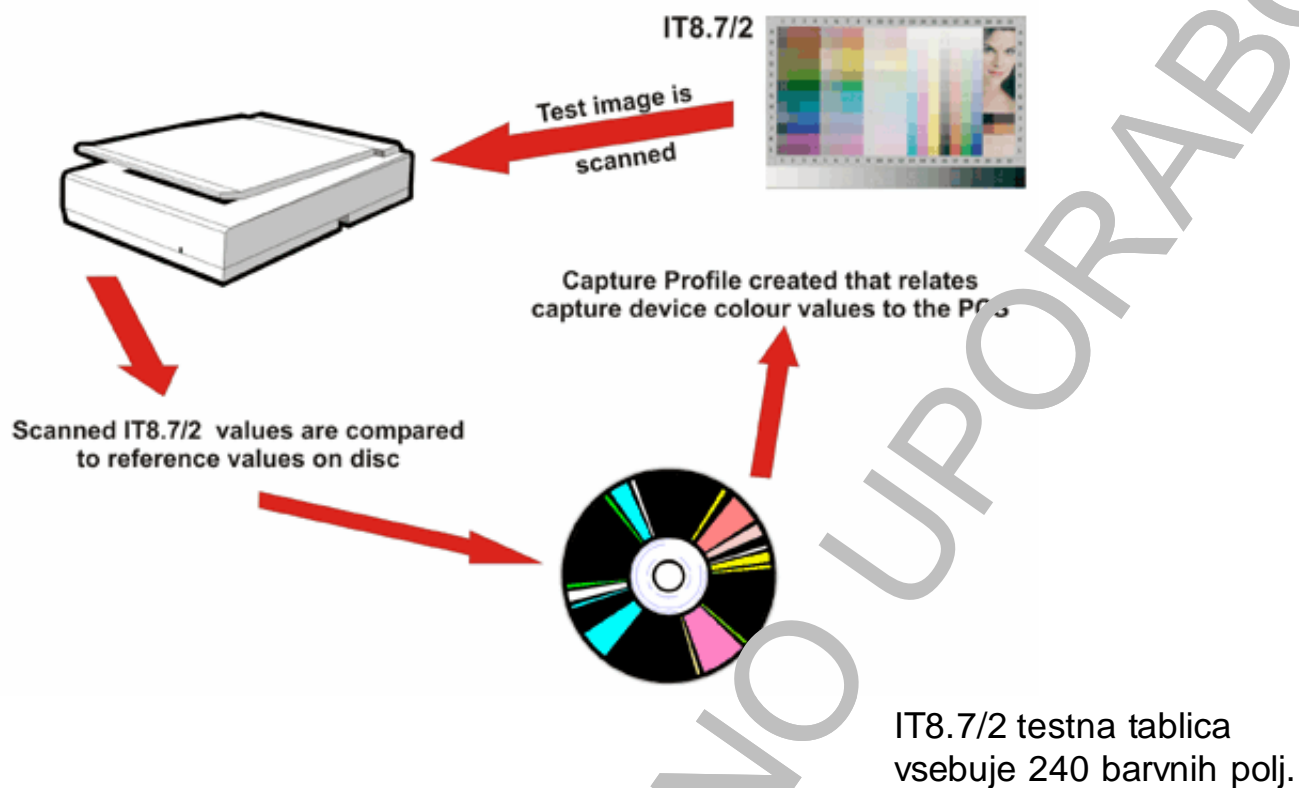
ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

Zaporedje – optični čitalec:

- Izbira ciljnih vrednosti
  - izbira specifičnega materiala
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
  - določitev dinamičnega obsega, bitne globine...
- zajemanje znanih referenčnih podatkov
  - skeniranje referenčne tablice (npr. IT8.7/2)
- primerjava zajetih podatkov z dejansko referenco
  - izdelava profila s pomočjo tekstovne referenčne datoteke

ICC profili vhodnih naprav – optični čitalec

www.tasi.ac.uk

ICC profili vhodnih naprav - optični čitalec

Barvna slika ISO 12641 (Agfa, Kodak ali Fuji) (poznana kot IT8/7.2 za refleksijo).

ICC profili vhodnih naprav

Podatkovne datoteke so lahko narejene na različne načine:

Generic "Target-Data" set

Batch "Target-Data" set

Custom "Target-Data" set

Testne tablice moramo hraniti predvsem zaščitene pred svetlobo – izogib bledenju.

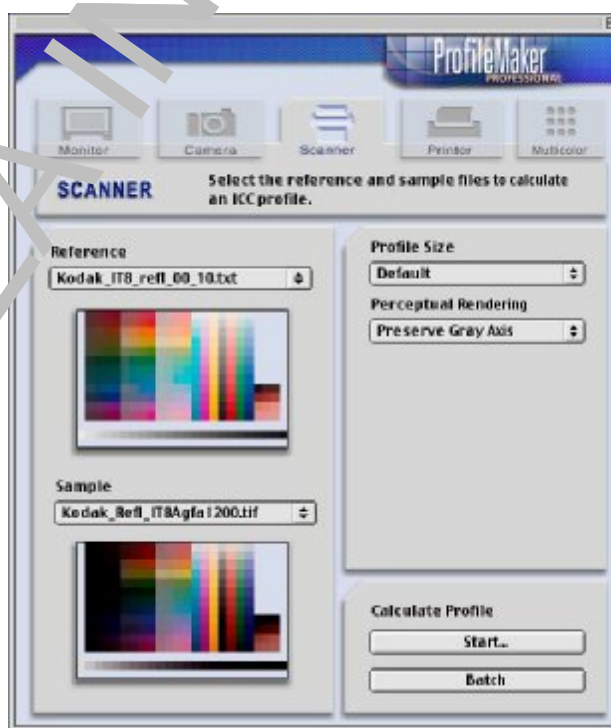
IT8 tablico poskeniramo, dobimo RGB vrednosti.

www.tasi.ac.uk

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

ICC MODELI PROFILOV

ProfileMaker Optični čitalec

ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

Zaporedje – CCD kamera:

- Izbira ciljnih vrednosti
  - postavitev in osvetlitev scene
  - tip fotografije (reprodukcijska, umetniška...)
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
  - izbira načina z RAW podatki, nastavitev zaslonke, časa...
- zajemanje znanih referenčnih podatkov
  - fotografija referenčne tablice (npr. ColorChecker DC)
- primerjava zajetih podatkov z dejansko referenco
  - izdelava profila s pomočjo tekstovne referenčne datoteke

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

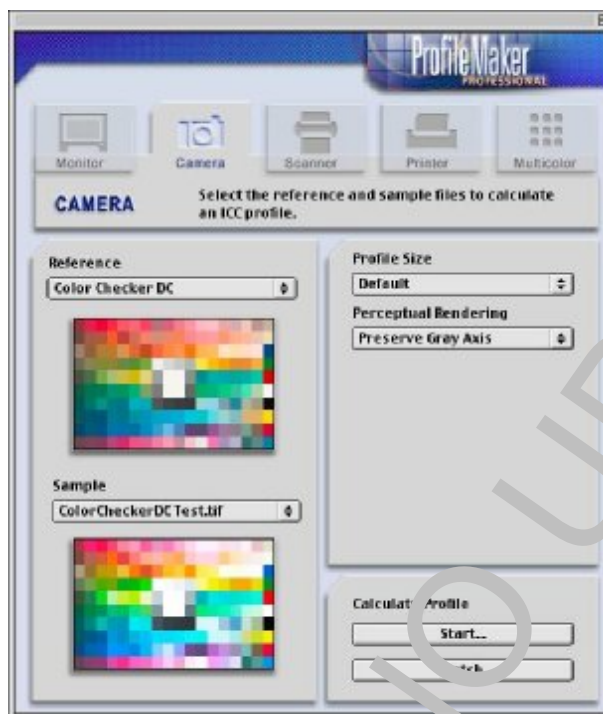
ICC MODELI PROFILOV

ICC profili vhodnih naprav – CCD kamera

ColorChecker DC by Munsell (GretagMacbeth).

CCD kamera

ProfileMaker CCD kamera**ICC profili izhodnih naprav - monitor**

Je osnovan na primerjavi oz. karakteriziranju barv kreiranih na monitorju z barvami PCS prostora.

Kalibracija monitorja je enostavna.

Navadno se izvede s kolorimetrom ali spektrofotometrom.

Kalibracija je zelo pomembna, saj se "optične sposobnosti" monitorja s časom spreminjajo.

Zaporedje – monitor:

- Izbira ciljnih vrednosti
  - gama, svetlost, bela točka...
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
  - nastavitev kontrol na monitorju (kalibracija)
- upodabljanje znanih referenčnih podatkov
  - prikaz in merjenje testne tablice
- primerjava upodobljenih podatkov z dejansko referenco
  - izdelava profila s pomočjo tekstovne referenčne datoteke

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

ICC PROFILI

ICC profili izhodnih naprav - monitor

ICC profili izhodnih naprav - tiskalnik

Profil tiskalnika je odvisen od uporabljenega:

- tiskalnika
- tiskovnega materiala
- tiskarske barve

Za vsako kombinacijo se mora izvesti nov profil.

www.tasi.ac.uk

ICC profili izhodnih naprav - tiskalnik

Testna tabla v digitalni obliki ima shranjene podatke za vsako standardizirano barvno polje.

Tablico s polji:

- odtisnemo na tiskalniku
- izvedemo meritve s spektrofotometrom
- izmerjene vrednosti se primerjajo s "standardiziranimi" vrednostmi (CMYK to LAB)
- zopet se kreira LUT tabela
- izvede se korekcija za vsako posamezno barvo testne tabele

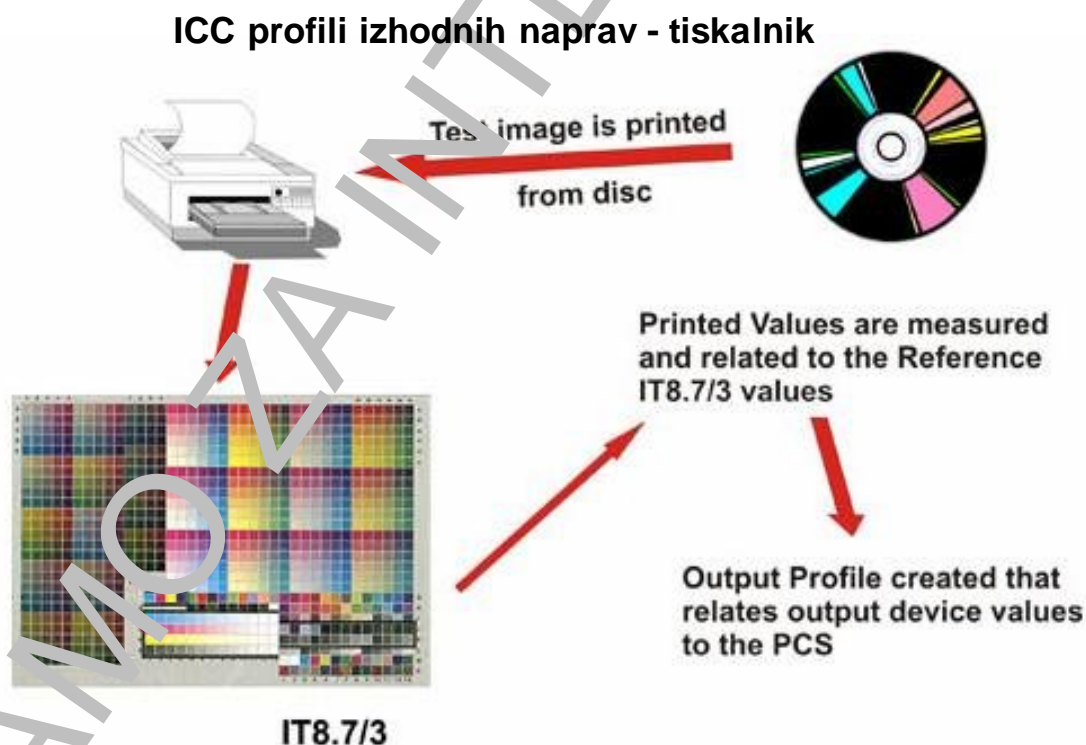
ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

Zaporedje – tiskalnik:

- Izbira ciljnih vrednosti
  - papir
  - separacija
  - število barv
  - print ali proof
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
  - max. pokritost površine, max. nanos posamezne barve, linearizacija
- upodabljanje znanih referenčnih podatkov
  - tisk testne tablice
- primerjava upodobljenih podatkov z dejansko referenco
  - meritev testne tablice in izdelava profila

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

ICC PROFILI

ZAPOREDJE OPERACIJ PRI KREIRANJU ICC PROFILOV

Zaporedje – tiskarski stroj:

- Izbira ciljnih vrednosti
  - notranji ali mednarodni standard (najbolje ISO)
  - papir
  - število barv
  - izvlečki (GCR, UCR...)
- nastavljanje naprave za doseganje ponovljivosti, ter optimalnega barvnega obsega
  - nanos
  - gradacija
  - tiskovni kontrast
  - skladje...
- upodabljanje znanih referenčnih podatkov
  - tisk referenčne testne tablice (npr. IT8.7/3)
- primerjava upodobljenih podatkov z dejansko referenco
  - merjenje testne tablice in izdelava profila

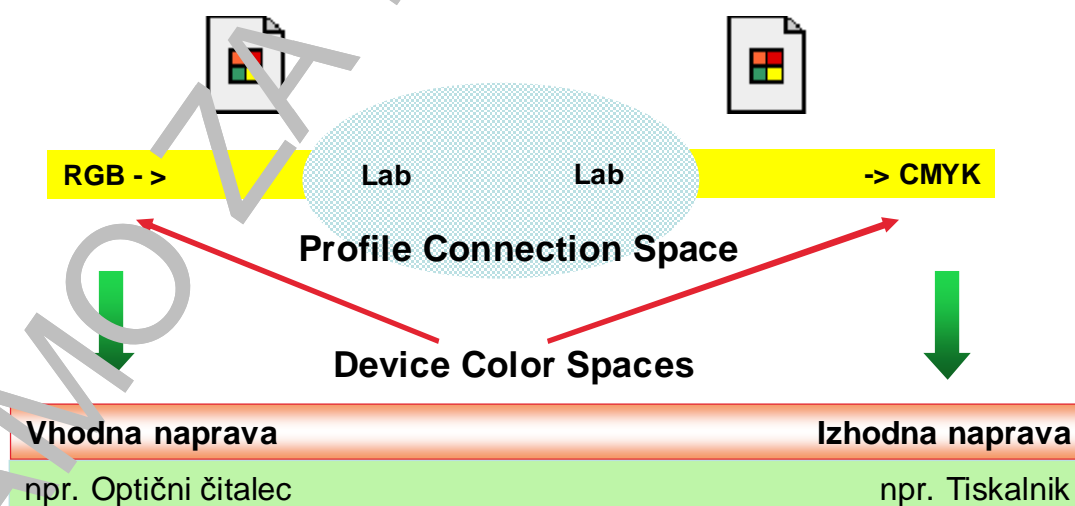
ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

ICC MODELI PROFILOV

Interakcije ICC profilov

- Dva profila (za barvno pretvorbo)

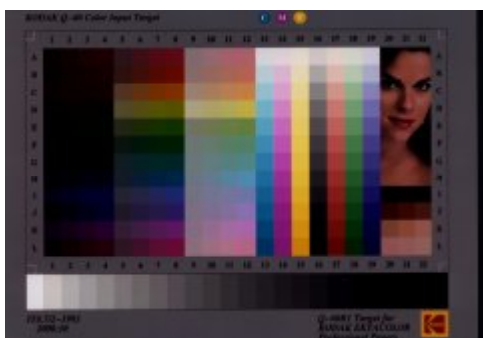
ICC- Input Profiles

- npr. profil: optičnega čitalca, CCD kamere, ...

RGB ->

Lab

Skenirana forma

Referenčna forma / ideal behaviour

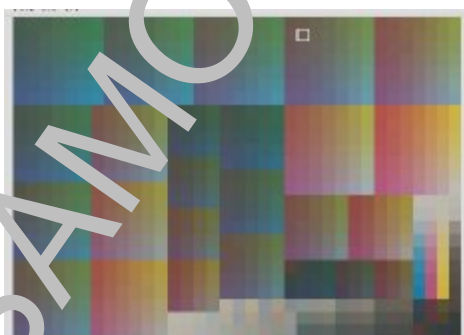
ICC- Output Profiles

- npr. Tiskalnik

Lab

CMYK / RGB

Iztis - odtis

Referenčna forma / ideal behaviour

Profiling the Workflow

- Input
- Monitor
- Output

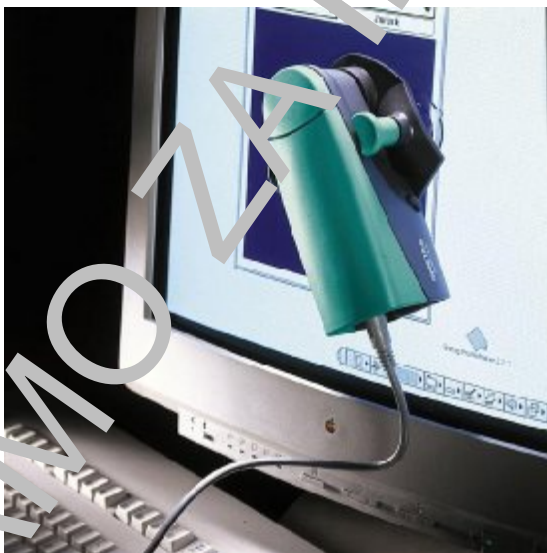
1. Umerjanje oz. kalibracija naprav-procesa

- Skener / digitalni fotoaparat (Black and white calibration)
- Monitor (Contrast, brightness, gamma, color temperature)
- Osvetljevalka filmov, plošč (Imagesetter / Platesetter) (exposure times/intensities)
- Tiskalniki, CMYK / CMY / RGB (...)
- Tiskarski stroj (Registration, consistent and uniform)

2. Izdelava ICC profilov

- Izdelava barvnega profila je izdelava kolorimetričnega opisa naprave ali procesa barvne reprodukcije.
- Kolorimetrično opisovanje razmerja med odvisnim barvnim prostorom naprave (RGB, CMYK) in od naprav neodvisnim barvnim prostorom (CIELAB).

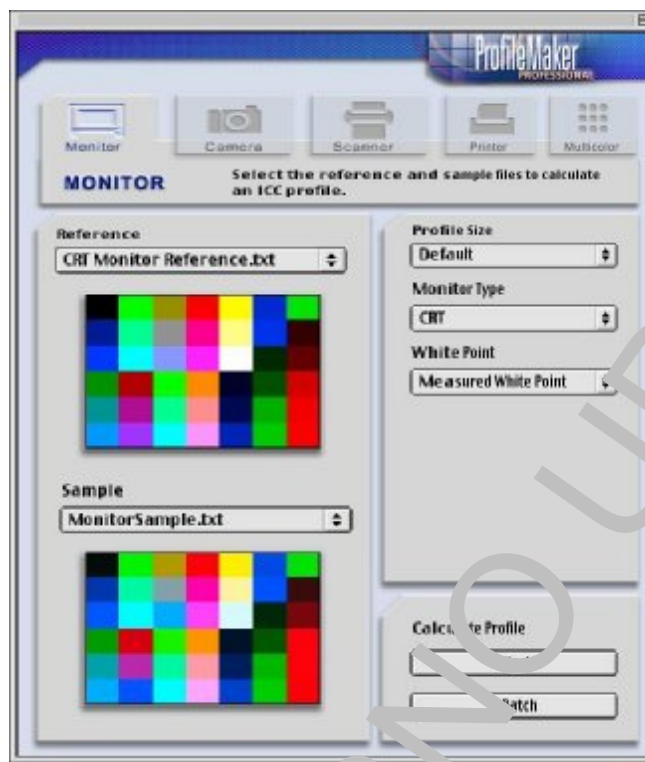
Kalibracija monitorjev in izdelava profilov

Serijska barvnih vzorcev prikazana na monitorju.

Spectrolino / Eye-One
za avtomatsko merjenje barv.

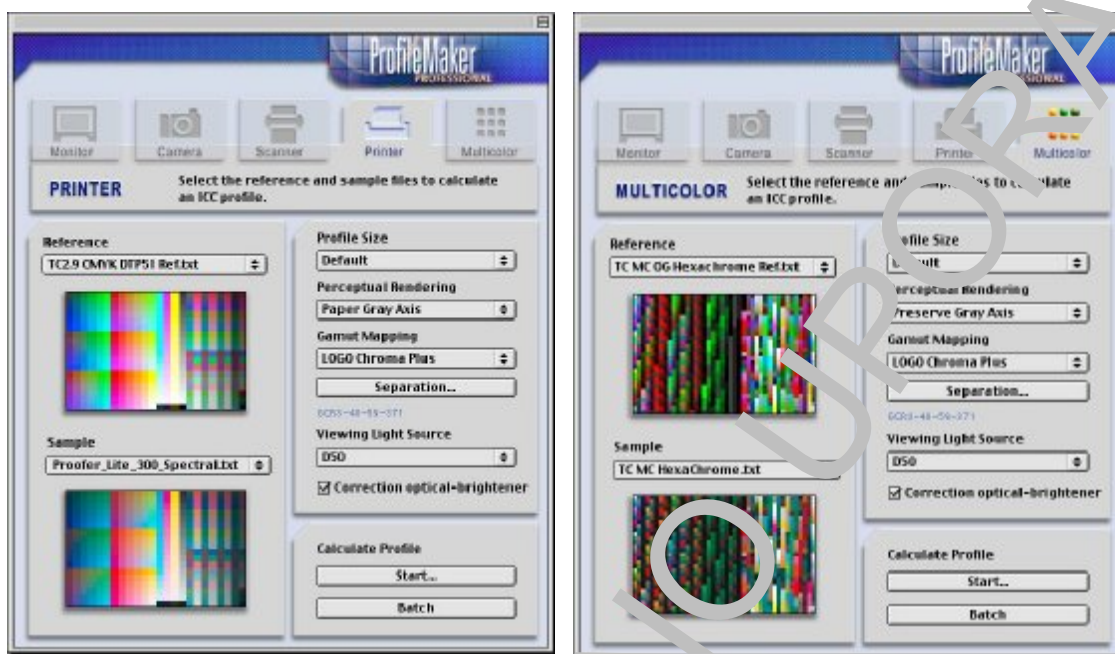
ProfileMaker monitor

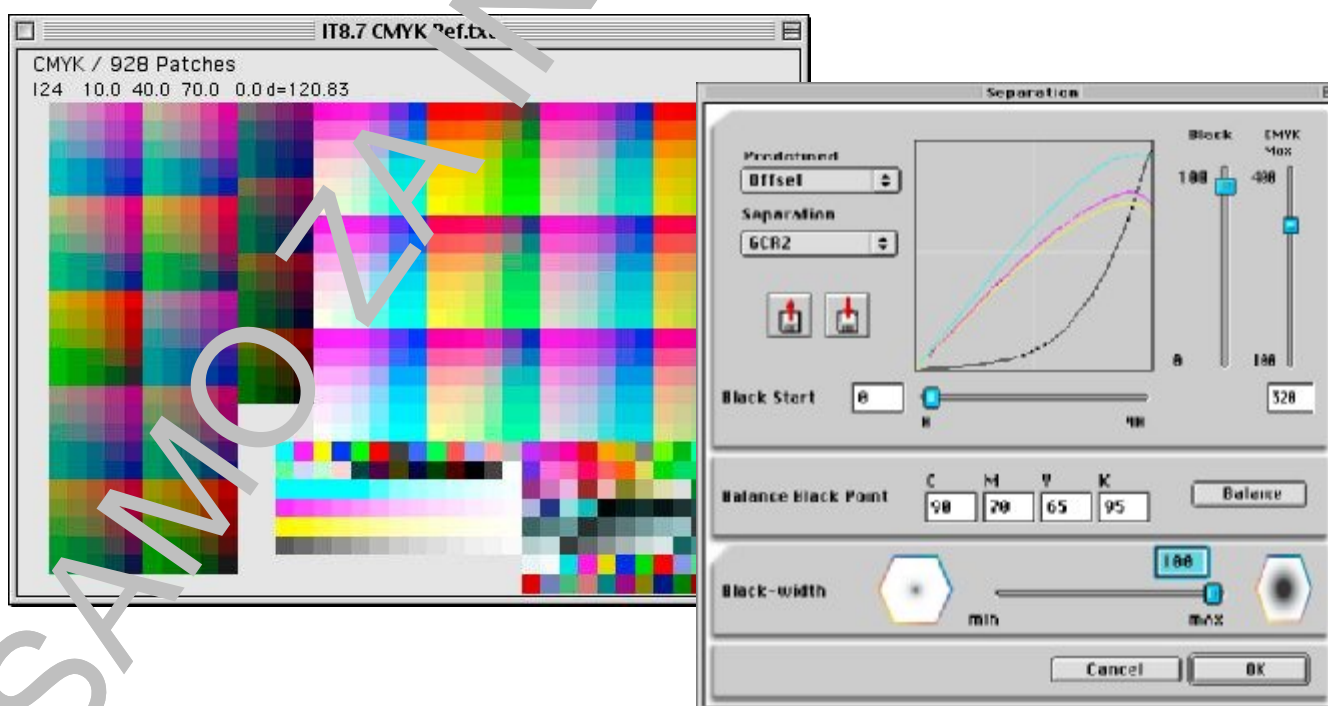
Profili izhodnih naprav

ProfileMaker Output

Profil izhodne naprave

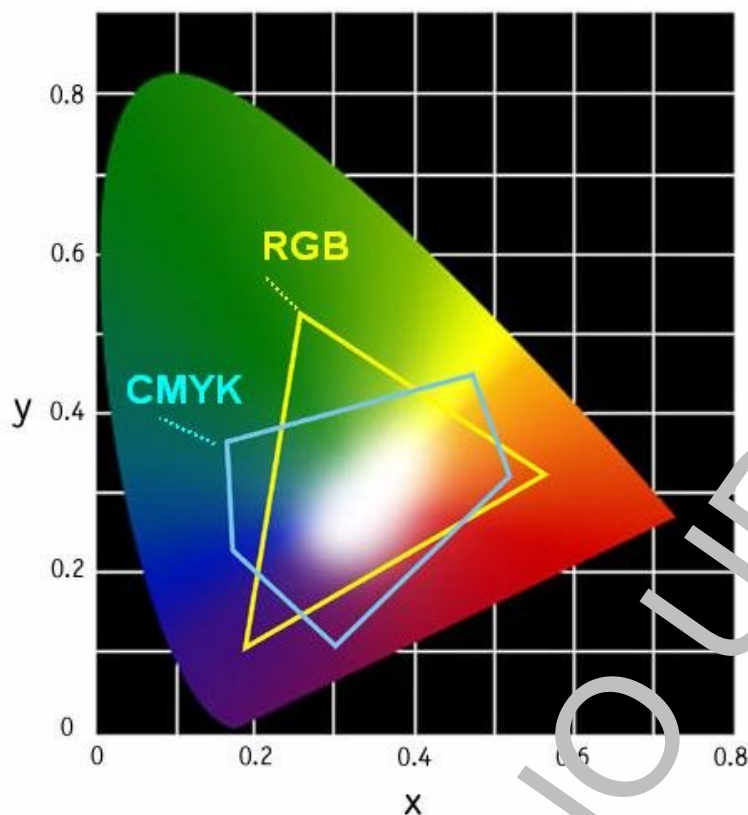
BARVNI PROSTORI IN UPODOBITVENI MODELI

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

UPODOBITVENI MODELI

Barvni obseg naprave je:
določen s sposobnostjo naprave, koliko barv lahko reproducira
odvisen tudi od medija (papir pri tisku)

V splošnem velja, da je CMYK barvni obseg tiskalnika manjši
(manjša nasičenost, manj barv) kot RGB barvni obseg
vhodne naprave.

www.tasi.ac.uk

Kako narediti transformacijo iz enega v drug barvni prostor –
ki je na splošno manjši?

To lahko izvedemo s pomočjo upodobitvenih modelov:

- Relativno kolorimetrični
- Absolutno kolorimetrični
- Percepcijski (ali fotografski)
- Kromatični

Glede na vrsto naprave lahko uporabimo vse ali le nekatere od upodobitvenih modelov:

- tiskalnik – vsi 4 modeli v obeh smereh (v in iz CMYK prostora)
- optični čitalec – 2 (relativno kolorimetrični, absolutno kolorimetrični)
- monitor – 2

To ni določeno, ampak priporočeno na podlagi izkušenj.

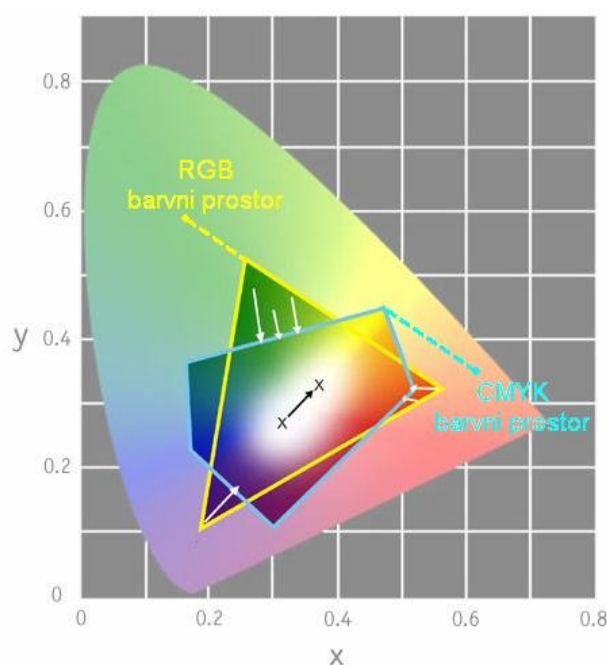
Plaisted, P., Color Management Day, Part 2: How to Create ICC Profiles, Seybold San Francisco/Publishing 1998, Special Interest Day

Upodobitveni modeli

Relativno kolorimetrični

Barve znotraj izhodnega barvnega prostora ostanejo nespremenjene, ostale barve se pomaknejo na rob izhodnega barvnega prostora. Barve reprodukcije postanejo manj nasičene.

Bela točka vhodnega medija ostaja kot referenčna ($L^*a^*b^* = 100, 0, 0$ za medij (npr. papir)).

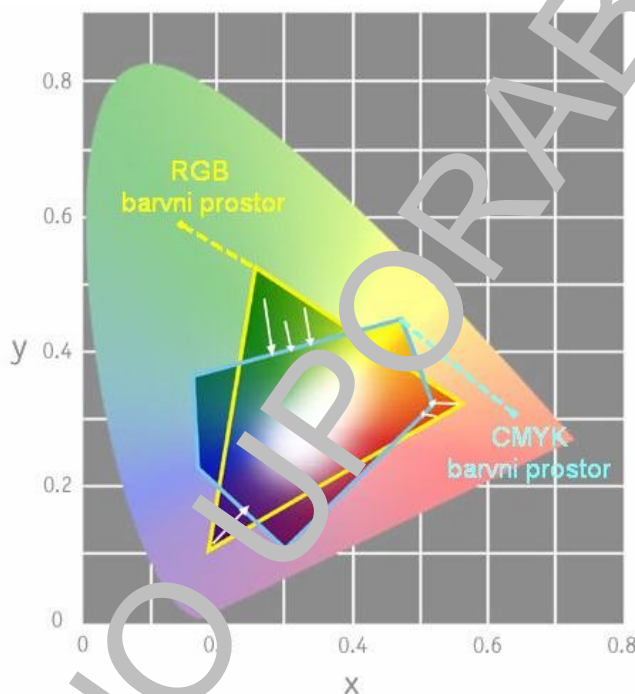

Upodobitveni modeli

Absolutno kolorimetrični

Enako kot relativno kolorimetrični s spremembo bele točke vhodnega sistema (paper simulation for proofing).
Bela točka se spremeni ($L^*a^*b^* = 100, 0, 0$ for D50).

Uporablja se za poskusno tiskanje in ne za izdelavo separacij za proizvodni tisk.

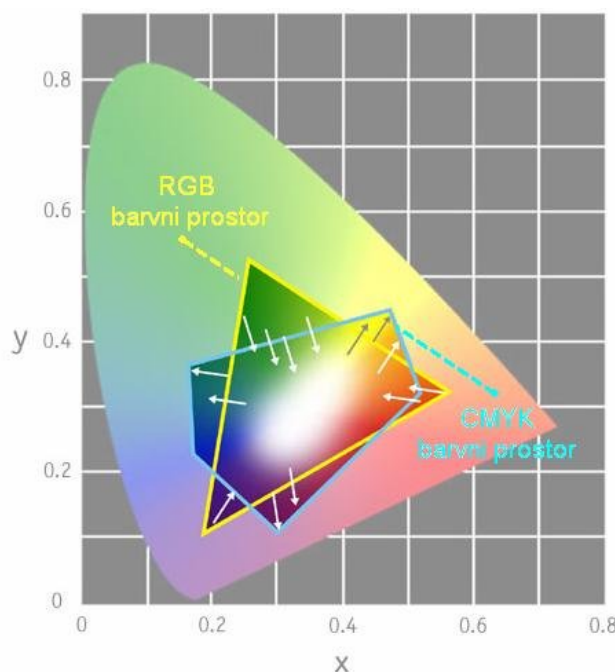

Upodobitveni modeli

Perceptijski (ali fotografski)

Vse barve se spremenijo (stisnejo na barvni prostor izhodne naprave),
relativne razlike med njimi pa ostanejo nespremenjene. Barvna reprodukcija je prilagojena sposobnosti adaptacije človeškega očesa.

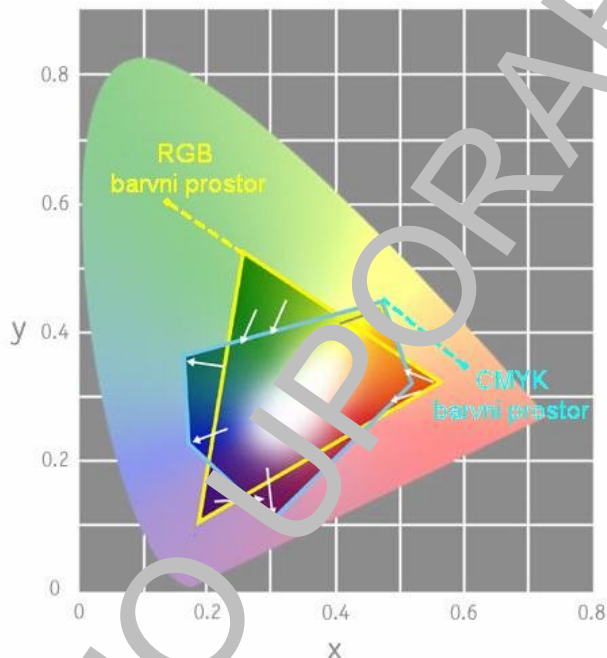
Ponavadi se sivo ravnovesje ohrani.

Upodobitveni modeli

Kromatični

Barve se pomaknejo k najbližji enako nasičeni barvi izhodnega sistema. Ta upodobitveni model se uporablja za doseganje najbolj nasičenih barv reprodukcije brez upoštevanja barvnega tona (poslovna grafika).

ICC SISTEM BARVNEGA UPRAVLJANJA

PCS

Neodvisni barvni prostor PCS
(profile connection space)

- V ICC delokrogu se standardni (neodvisni) barvni prostor imenuje PCS (profile connection space)
- Vsak profil opisuje transformacijo barvnega prostora vhodne naprave v neodvisni barvni prostor PCS in obratno v primeru izhodne naprave.
- PCS uporablja standardni izvor svetlobe D50. PCS obstaja v dveh oblikah, prva se uporablja za kolorimetrični, druga pa za percepcijski in nasičeni upodobitveni model.

Določitve PCS

- Kolorimetrični upodobitveni modeli imajo črno točko definirano kot $L^*a^*b^* = 0,0,0$, belo točko pa kot absolutno (100, 0, 0) ali pa kot relativno (belina substrata - medija).
- PCS uporablja kot standardni izvor svetlobe osvetlitev D50, v primeru uporabe kolorimetričnega modela ostali pogojev (okolica) ni potrebno posebej definirati
- Uporaba percepcijskega modela pa zahteva PCS z definiranimi pogoji (okolica).

Reference Viewing Condition and Medium

- Percepcijski PCS je (v specifikaciji 4.0) določen kot:
  - Opazovanje ob D50 pri 500 lux z 20% refleksijo iz okolice
  - Referenčni medij z 89% refleksijo (bel) in približno 0.31% (črn)
- Uporaba referenčnega medija z dobro določenim dinamičnim območjem in pogoji opazovanja nam zagotavlja lažje delo pri določitvi barvnega obsega.

Digitalni opis PCS

- Digitalni opis PCS obsega sledeče:
  - CIEXYZ, relativna kolorimetrija, D50 bela točka
  - CIELAB, relativna kolorimetrija, D50 bela točka
- 8 in 16-bit/kanal zaobsega:
  - določitev formata izhodnih podatkov za vhodni LUT (AToBnTags) in format vhodnih podatkov za izhodni LUT (BToAnTags)
  - 16 bits samo za CIEXYZ
- Profili na osnovi matrik se lahko uporabljajo samo v primeru, ko je PCS digitalni opis v XYZ.

ICC danes

- Obstoječi sistem barvnega upravljanja omogoča barvno komunikacijo skozi različne aplikacije, naprave in OS.
- Operacijski sistemi Apple, Microsoft, Sun, Java, podpirajo ICC
- Veliko grafičnih, oblikovalskih programov kakor tudi naprav podpira ICC
- Področje fotografije je z ICC sistemi tudi že zelo podprto

Trenutne aktivnosti ICC

- ICC nadaljuje z delom na področju:
  - pojasnjevanja specifikacij profilov, da bi izboljšali razumevanje in lažje
  - izvajanje
- Nadgraditi specifikacijo v mednarodni standard.
- Opisati napake, ki se lahko pojavljajo v CMM in omogočiti odstranitev letih.

REFERENCE

- www.color.org
- www.tasi.ac.uk
- Plaisted, P., Color Management Day, Part 2: How to Create ICC Profiles, Seybold San Francisco/Publishing 1998, Special Interest Day
- Apple, Color Management Overview, 2005-07-07, 28 str.